

ДО ЧИНОВНИКА, КОЙТО МИСЛИ, ЧЕ НАРОДЪТ ПРАЗНУВА ПРЕКАЛЕНО МНОГО ПРАЗНИЦИ

Народът мисли, че светците му помагат, а Вие - че му пречат. Кой може да помири Вашия разум с народния, освен Вие самият? Потрудете се да проучите този въпрос дълбоко и всестранно и ще се поклоните на народната мъдрост.

Нека сега разгледаме въпроса от гледна точка на радостта от труда. Нашият народ чувства радост, когато работи. Оттук са песните, та чак и свирните при работа. Къде другаде има такова нещо? Да сте чули песни и музика по време на работа в страните, които са стигнали до крайност?

В индустриалните страни работата се смята за бreme, проклятие и нещастие. Оттук омразата към труда и любовта към леността. Оттук стремежът да се работи колкото е възможно по-малко. Най-напред се агитираше за десетчасов работен ден, после за осемчасов, а сега се агитира за петчасов. Колко неработни дни годишно биха се събрали по този начин! Противно на това съвременно течение, Вие искате да накарате нашия народ да работи още повече, отколкото е работил някога. И при това се смятате за съвременен човек! Откакто тръгна тази ваша черна агитация - народът да празнува колкото се може по-малко, а да работи колкото се може повече - песните заглъхнаха по сръбските села и поля.

Нека разгледаме въпроса, първо, от гледна точка на работата. Вие мислите, че нашият народ работи твърде малко. И бихте искали да работи повече. А защо да работи повече? Бихте ли искали да създадете едно съсловие от милион безработни люде? Вие сте твърде голям патриот, за да искате това. Не е ли тогава по-добре народът да работи умерено, както е работил и досега? Така ще се избегне това зло - безработицата, която е най-страшният бич за големите западни държави. Винаги, когато отидете в една желана крайност, друга - нежелана - показва рога. Сръбският народ може да има други недостатъци, но леността не е порок на сърбите. Леността често е резултат от принуждаването към прекомерна работа.

От гледна точка на почивката. Вие грешите, като мислите, че народът празнува паметта на много светци, за да си почива повече. Дори и да беше така, това не би било неправилно. Вие, чиновниците, почивате много повече от селяните. Пресметнете, пресметливецо мой, колко дни празнува народът и колко дни Вие като чиновник не работите през годината. Съберете Вашия летен отпуск от тридесет дни, прибавете Вашите половини от всички съботи през годината, както и Вашите ежедневни почивни часове, през които народът работи. Вашият работен ден едва надвишава половината от работния ден на народа. И така, като съберете всички Ваши почивки и ги сравните с народните, ще се засрамите и замълчите. Защото ще видите, че Вие почивате много повече дни в годината, отколкото народът.

И накрая още нещо, което е изключително важно. Вие празнувате, като прекарвате времето си в безделие и си почивате. А народът не празнува заради почивката. Тя е нещо второстепенно. С празнуването си народът призовава светците на помощ, сдружава Небето и земята, моли Бога да благослови онова, което е изработил. Защото народът знае, знае от хилядократно доказан опит, че неговият труд, колкото и упорит и продължителен

да е той, е напразен, ако милостивият Бог не ороси земята, ако не я огрее със слънце, ако не я запази от градушки, вредители и други беди.

Затова Ви моля да престанете да покварявате народната душа. Мълчете и се учете от народа, както народът се учи от Бога и от вековния си опит.

Мир Вам и поздрав!